

Független Magyarország

Egy szám
30
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felőlős szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 1200 K
Vidékre negyedévre — 1400 K

Egy szám
30
korona

Interpelláció a bajai választás dolgában.

Budapestről jelentik, hogy a nemzetgyűlés délutáni ülésén Rakovszky belügyminiszter visszautasítja az ügyben használt hangot és kijelenti, hogy minden ténykedésért vállalja a felelősséget — Hegyessy Kiss Pál a bajai választás dolgában terjeszt elő interpellációt. A kereskedelemügyi miniszter től kérde, hogy van-e tudomása arról, hogy Baján, a választások alatt az egységes párt kiadásában megjelent egy „Baja” című lap, amelyben állandóan az ellentéltiszteség mélyen sértő cikkek jelentek meg. Kérde a kereskedelemügyi minisztertől, hogy helyesli-e az ilyen hangú cikkeket és az ilyen irányú választási harcot? Az interpellációt kiadják az illetékes minisztériumnak.

A képviselők egy része kéri interpellációjának elhalasztását. Fabián Béla interpellációjában sürgeti a bírák és ügyészek fizetésének rendezését és a vizsgálóbírák és ügyészek pótdíjának felállítását.

Reischl Richard interpellációja következett. Beszéde közben az amnesztiával kapcsolatosan Héjas Iván nevét említi, mire újra nagy zaj tör ki.

Interpellálni akart az indexrendszer érdekében Farkas István szocialista képviselő is, de interpellációja elmaradt, mert Bud közéletmezejének miniszter ki hívta Farkast a folyosóra, hogy az interpellációt előbb megbeszélje vele. A Buddal való megbeszélés azonban olyan hosszan húzódtott el, hogy Farkas felhívásánál még távol volt a tereméből és így interpellációját törölték. Farkas interpellációját ma terjeszti elő.

Az ülés vége este 7 óra kor volt.

A felszólamlási bizottság

működése elé most nagy figyelemmel tekint az egész város. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy mindenki, aki a terhére megállapított vagyon-, jövedelem- és hadinyereség adót sérelmesnek találja, az feltétlen felebbezzon a felszólamlási bizottsághoz és kérje személyes meghallgatását. Figyelmeztetjük még a közönséget, hogy az annak idején megjelent értesülésünk, hogy a közönség az észrevételeit kérje személyes meghallgatását, nem vonatkozhatik a felebbezésre és a mostani felebbezési tárgyalásoknál nem fog figyelembe vétetni, mert azt már az elsőfokú fő urn elbíráta. Ismételten figyelmeztetjük tehát a közönséget, aki a vagyon-, jövedelem és hadinyereség adójának elsőfokú határozatát sérelmesnek találja felebbezzon és ebben a felebbezésben kérje személyes meghallgatását.

A horvátországi állapotok.

Zágrábról jelentik: Radics a köztársasági parasztpárt vezére nyilatkozik a horvátlapokban. Ebben a nyilatkozatában kijelenti, hogy a horvát nép egységes felfogását a választások alatt annyira kidomborította, hogy Pasic beláts, hogy a horvát nép nem egyedül Radics hanem Radics mögött ott áll az egész horvát nép is.

Többen azt mondták, hogy a horvát nép lemondott nem-

zeti jellegéről és beleolvadt a radikális pártba. Radics azt üzeni Belgrádban, hogy a horvát népet nem fogja többé egy királyi kormány közvetlenül kormányozni Horvátország köztársaság. A horvát parasztpárt egyelőre nem megy Belgrádba, ha azonban újabb fordulat áll be, akkor a párt mégis be megy a szerb fővárosba és bármely kormányt meg fog buktatni.

Vasuti robbanás Belgiumban.

Brüsszel. A Reheide közelében, a vasuti vonalon történt bomba robbanásnál a közeli erdőből őrzőket küldöttek és a merénylőkkel lövéseket váltottak, azonban sebesülés nem történt. A vizsgálat megállapította, hogy a merénylőt jól szervezett banda műve, E fogtak több embert az erdőben, akik több napra való élelmiszerekkel voltak ellátva és Berlinből Brüsszelbe akartak menni merényetek elkövetésére.

A Bajai Daloskőr és Zeneegylet Petőfi ünnepélye.

Pénteken este az Uránia mozgószínházban a Bajai Daloskőr és Zeneegylet Petőfi ünnepélyt rendez. A műsor elsőrangú módon van összeválogatva és így nem csoda ha városzerte óriási érdeklődés nyilvánul meg a minden tekintetben kiváló művésztől iránt.

A petíció aláírás

gyűjtéssel kapcsolatosan arról panaszkodtak, hogy a választásban résztvevő egyes egyénekről bánió, sértő dolgokat állítanak. Ezt már azért sem hihetjük el, mert mindenki tisztában van azáltal, hogy állításait bizonyítani kell és valótlanság esetén ezért büntetőjogilag felelnie kell.

Izmed basa nyilatkozata.

Konstantinápoly. Izmed basa április hó 15-én Szamirnában tartott beszédében kijelentette, hogy Törökország csupán arra kötelezheti magát, hogy adósságait kamattal együtt csupán papírosban fizetheti, mert aranyban a mai árfolyam mellett összes bevételeinek több mint egyharmadát tenné ki.

A kivándorlási tanács ülése.

Budapest. A kivándorlási tanács szerdán ülést tartott, amelyen Gál Jenő elnök rámutatott arra a nagyszámú tevékenységre, amit egyes különösen Svájc, Svédország és Osztrákia a kivándorlás terén sikeresen kifejtettek. Nyomatékosan felhívja a téren az érdekelteket, az e téren tényező intézmények figyelmét azokra a megszívlelendő szempontokra, amelyek a magyar kivándorlás terén ügyhuzgó gondossággal oldandók meg. Egyben jelenti, hogy az elhunyt Zerkovitz Emil állását dr. Nagy Vilmos budapesti ügyvédrel töltötték be.

Arad a Duna.

Budapest. A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenti, hogy a Duna áradása egész Mohácsig tart.

Munkanélküliek zavargása.

Berlin. Mühlheimben a munkanélküliek óriási zavargásokat rendeztek, akikhez a Duinsburgból jött munkanélküliek is csatlakoztak. A zavargók megszállták a mühlheimi városházát. Azokat a munkanélkülieket, akik először hatoltak be a városházába, kidobták. A csekély számú rendőrség botokkal és revolverrel támadt a tömegre. Tizenhét ember megsebesült, egy munkás meghalt.

Magyarország belép a kisantantba?

A „Kassai Napló” ezen zációs cikke a Dunai Államok Szövetségéről

A „Kassai Napló” szombati számában azenszációs cikket közzéadta Magyarországról és a kisantantról. A cikk többek közt a következőket mondja:

— Feltűnő volt Párizsban és Magyarországon hasonló tárgyú használt cikke a szomszédokkal való viszonyról. Mindketten hangsúlyozták, hogy a kisantant hajlandó a magyar kisebbségekkel szemben folytatott politikáját revizió alá venni, sőt hajlandó megfontolás tárgyává tenni a magyarok által lakott bizonyos határvidékeket Magyarországhoz való visszacsatolásának eszméjét, ha Magyarország egy demokratikus kormányzat létesítésével tanúbizonyságot tesz békés eszméikéről, hogy Közép-Európa kisantantjának politikájához alfa megközelítést és ahhoz társuljon.

— Bár ny határozott irányu kijelentések még Románia részéről nem hangzottak el, kétségtelen, hogy Románia is hajlandó a kikötések teljesítése után a magyarokta területeket visszaadni, mert különben Románia nem járhat.

— Így mégis csak megalakul a Dunai Államok Szövetsége, melyre minden dunamenti államnak nagy szüksége van.

Ezek a cikk fontosbb részeit. Feltűnő, hogy a cikk kelet és név nélkül jelent meg. Információink szerint a cikk a cseh hivatalos sajtótirodától származik.

— Törökország belépett az európai nemzetközi konzertbe.

Angóról jelentik: A török kormány hivatalosan kötötte az összes európai államok kormányait, hogy belép az európai nemzetközi vezetői konzertbe és annak határozmányait elfogadja. Ilyenformán a közvetlen vasúti összeköttetés Törökországgal már az év június elejével megindul, ugyanakkor megkezdődik az árucserreforgalom is a nemzetközi szállítólevél rendszer alapján is.

— Befásítják a csehok a Magas Tatra kiirtott területeit.

Prágából jelentik: A csehok óvak földmívelési miniszter elhatározta, hogy a Magas Tatra kopár és kiirtott területeit befásítatja. A terv szerint elsősorban az Óvárfüred és Csorba té körüli 1530 holdnyi vidéket fogják befásítani, mintegy másfél millió cseh korona költséggel.

A város földjei és a földreform. Folyamatban van a földigénylők listájának felülvizsgálása.

Ismeretes, hogy a városi hatóságok a földmívelésügyi miniszter leiratos intéseit amelyben tudomására hozza Bácsa városának, hogy a földbirtokreform késeli végrehajtása alkalmával a város másházi földjeit is igénybe fogja venni. Ez ellen a város felelőseivel állt, melyben kijelenti, hogy a városi földak igénybevétele esetén a város gazdasági válság alá kerülne.

A felterjesztést elküldték már a Földbirtokreform Végrehajtó-Bírószághoz, azonban afelett eddig nem döntöttek, I. etákes helyen erre vonatkozólag az alábbiakban is informálták lapunk munkatársát:

„A földbirtokreform végrehajtásával kapcsolatosan most végzik a földigénylők listájának felülvizsgálását. Ez a munka meg nem fejeződött be és addig természetesen nem lehet tudni, milyen lesz a döntés a város felterjesztése ügyében. Az igénylők közül törölni fogják mind azokat, akiknek politikai megartatása, vagy erkölcsi élete kifogás alá esik. Így olyanok, kik a kommunizmus alatt szerepet vittek, vagy később a köröndökáros működést fejtették ki, továbbá olyan hadiövegyek, akiknek erkölcsi élete kifogás alá eshet — nem kapnak földet. A reform végrehajtásánál a felülvizsgáló községek szigorúan figyelemmel lesznek arra, hogy csak olyanok kapjanak földet, akik becsületesen meg is munkálják azt.

Addig amíg ez a rostálás meg nem történt, nem lehet tudni azt, hogy sor kerül-e a városi földekre. Bizonyos, hogy az igénylők közül sokat törölni fognak, de még ezután is igen

sokan lesznek, akik szántva földet kell majd adni. Ezeket azonban elsősorban azokból a birtokokból kell a törvény értelmében kielégíteni, amelyeket 50 éven belül vásároltak és elsősorban azokból, amelyek magánosok tulajdonai. Ilyenformán a város reméli, hogy nem kerül sor a városi földekre, amennyiben egy másképp, mint a városi földek közöttében vannak a törvény értelmében igénybevehető magánbirtokok. Bizonyos hogy elsősorban azok a birtokok kerülnek megváltás alá és a város földjeire csak akkor kerülhet sor, ha az összes igénylők magánbirtokokból kielégítettek nem lesznek.

Nagyobb baj csak a Felsőszentivás és Csávoly községek városi földjei körül vannak. Ott ugyanis minden más nagybirtokos csak a város és az igénylőket ott a városi földekből kellem kielégíteni, ha a Földreform Végrehajtó-Bírószághoz a város felterjesztését figyelembe nem veszik.

A felosztásra csak néhány hónap múlva kerülhet sor. Addig az igénylők listájának felülvizsgálása befejezését nyer és akkor történik meg a fontos kérdésben a végleges döntés. A város reméli, hogy figyelembe fogják venni a felszámolásban felhozott indokokat és békén hagyják a város tulajdonát képező földjeit, vagy ha feltétlen szükséges lesz azok igénybevétele, úgy csak a legminimálisabb földmennyiség kerülne felosztás alá. Ellenkező esetben a város oly gazdasági helyzetbe kerülne, hogy összeroppanhatna könnyen a reá nehéssé terhek sulya alatt.”

A kisiparosok sürgetik a termelői hitel kérdésének megoldását.

Az Iparosok Országos Központi Hitel-szövetkezete nem képes kielégíteni a hiteligenyeket. A kisiparosok részt akarnak venni a közszállításokban. Hitel nélkül rövidesen megakad a kisipar termelői munkája.

Ismételtan foglalkoztunk már a súlyos gazdasági helyzettel, amelynek eredménye is és egyben oka is az, hogy a tőke spekulatív elhelyeződési keresés és ugyasólván teljesen kivonja magát a termelési munkája alól. Szagú az építkezés, a kereskedelem és az ipar egyik része kosszba vett jökökkel dolgozik és képtelen a drága kamatokat a fogyasztókra áthárítani, míg a másik csoport csaknem a teljes

stagnáció előtt áll. A legsúlyosabb helyzetben talán a kisiparosok vannak, akik képtelenek olcsó hiteles jutni, nyersanyagokat beszerezni és folytatni a termelési munkáját folyamatosan. A kisiparosok és kereskedők helyzeteire vonatkozóan kérdést intéztünk ezek ügyének legközelebb ismerőjéhez, Farkas Elek Baross szövetségi igazgatóhoz, aki erről a következőket mondotta munkatársainknak:

— A gazdasági helyzetet a legsúlyosabban a kisiparosokat és kereskedőket érinti, akiknek már az existenciájuk forog kockán. Ha a helyzet nem változik, egész sereg kereskedő és iparos lesz kénytelen nagynehezen meg-alapozott existenciáját a visszanyok áldozatául dobnia és be-szárni feletet, műhelyét. A kereskedők nem képesek árutat beszerezni, a kisiparosok nem juthatnak nyersanyaghoz és így azok adófizető a tőkés osztályra jutott. A gyárüzemek és szövetkezetek, amelyek mindegyike mögött egy vagy több bank áll könnyen vehetnek igénybe költé-pénz hitelt, amelynek terheit természetesen a fogyasztó kénytelen vállalni. Erre azonban egyrészt összekötötések híján, másrészt meg azért, mert a horribilis drágítás eszközöségé lenni nem akar, képtelen a kereskedő és kisiparos.

— A kereskedők és kisiparosok még mindig a régi módra azaz a fogyasztók érdekébe próbálják az összekötötés szükségességeit megsemmisíteni. Az Országos Központi Hitel-szövetkezet kebelében alakult Kisiparosok Országos Központi Szövetkezete azonban nem képes a hosszafordulók hiteligenyeit kielégíteni annyira, hogy például a legutóbb 21 hitelkérelmet — tudta csak honorálni, pedig valamennyi igénylő rá-utaltatást és boaitását elismerte.

— A vidéki városok kisiparosai és kereskedői ugyancsak válságos helyzetbe jutottak a hitelügyletek teljes stagnálása miatt. Szövetkeztünk vidéki szervezeteit állandóan egységes akcióra szólítják fel naggyűléseken, amelyeknek a Baross-Szövetség igyekszik is eleget tenni, bár egyelőre sajnos, kevés eredményt értünk el. A legutóbbi memorandumot intéztünk a pénzügyminiszterhez, akitől a kisipar és kereskedelem megmentése érdekében gyors intézkedést kértünk.

— Kérelmünk legelsősorban a hitelkérdés megoldására irányult, mert kölcsönök folyósítása nélkül sem árutat, sem nyersanyagot beszerezni nem tudunk. Ennek a kérdésnek megoldása után a kisiparosok és közszállításokhoz való igazságos részesítését kéri.

— A felterjesztésre természetesen még nem kaptunk közvetlen és elintéztett választ, reméljük azonban, hogy a kormány tekintettel lesz a kisipar és kereskedelem régi érdemeire és — bár az utolsó pillanatban — meg fogja menteni sok ezer magyar család existenciáját. Akcióink megindításakor ugyan azt tervezük, hogy közvetlen

Epítőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazotti **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízálló, állandó raktár és egyed-
 árusítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 3 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

TURUL
 CIPŐGYÁR R. T.
Fischer Pál
 Postaépület, Baja.
 Saját érdekében tekintse meg kirakatainkat
Cipőink
 olcsók, teraszotások, megbízhatók!

5701 szám. Vig. 1923

Hirdetmény.

Ujból figyelemtetem a város községi hatóságát, hogy folyó évi június hó végéig legújabb szabályzatot van elrendelve.
 A nyertesek által minden évben, mely megköveteli a város, vagy az uccán az árkok árát póráson nem vonattal készíteni.
 Kiszámlázott továbbá minden évben, mely után az évadok behajtása nincs.
 Minden hátrahagyott évadok után 1 év után 300 kor, a második év után 600 a harmadik év után 1500 a negyedik év után 3000 és folytatódik még mind a további év után 3000 koronát évadot követően 1922 évi július hó 1-től 1923 évi június hó végéig tartó egy évre írtam: ezennel mert a munkák elvégzését az évadok szempontjából be van

jelentetett és meg nem adósságok kiirtandók és tulajdonosok ellen a kifizetési eljárás megindítandó és azok eszorgatás büntetendő.
 Baja, 1923 Április 13
Weisz Nándor
 polgármester helyettes.

Dunaaszkódon e hó 29-én d. u. 1 órakor a Fischer-féle vendéglőben egy bécsi gyártmányú **pénzszekrény** nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek közpénzfelkötés mellett eladták.
 Wüsz József

Eladó -
 egy új öltözet férfiruha és egy pár férficipő.
 Cím a hirdetésben

Rövid keresztűres **Zongora**
 olcsón eladó
 Rókus ucca 9. szám

Egy jökeben levő kétzetes **jégszekrény**
 eladó. Cím: 62v Romkád Jozsefné Vöröserdő u.p. Kunbajpuszta 61 házszám

Rövidáru vagy rőfő üzlethez való **berendezés**
 oo eladó oo
 Róna József cégnél

Hosszu zongora
 olcsón eladó
 Damjanics ucca 20

Több körre festett és fehérre zománcozott **hálószoba butor**
 eladó Szabó Ferenc asztalosmesternél, Barcs ucca (Róna-szanatórium háttérében.)

Varrólányokat
 felvesz a posztógyár

Roman Cement
 Portland „
 fehér márvány „
Granitto
Granitto kőpor
Tégla, Cserép,
 ÖSSZES
Cement-árak
Duna-kavics,
 napi árban kaphatók
Grünhut Miksa
 Spitzer féle téglák és cement árúgyár. Telefon 160.

3 hold szántó föld
 1 hold szőlővel lakóházzal eladó. -:
 Cím a hirdetésben

MEGHIVÓ.
 A Bajai II Szt Antal Temetkezési Egyesület f. évi április hó 22-én, határozatképtelenség esetén április hó 29-én vasárnap d. u. 2 órakor az Ipartestület olvasótervében **közgyűlést** tart a következő tárgysorozatban:
 1. Jegyzőkönyv hitelesítésnek kijelölése.
 2. Jelölés az egyesület me: évi állapotáról.
 3. Az 1922. évi számvizsgáló elterjesztése.
 4. A 14 tagú választmány megválasztása.
 5. 3 számú vizsgáló tag választása.
 6. Az alapszabályok módosítása:
 (Tekintettel az eddigi temetői díjaknak halálesetenként 20 koronára, a temetői segélynek pedig 12000 koronára leendő felemelés folytán előálló változásokra)
 7. Esztlag indítványok.
 Baja, 1923. április hó 8-án tartott választmányi ülés határozatából
 az Elnökség.

Sajátégetésű fával égetett darabos **MÉSZ**
 Portland CEMENT
 retorta **BÜKKFASZÉN**
 állandóan kapható:
Spitzer Illés
BAJA,
Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Telefonszám: 121.
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Butormintaraktár áthelyezés
 Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **városi mintaraktáramat** a Főtéren a Bajavidéki Közgazdasági Bank épületében volt helyiségéből saját házamban **Kossuth Lajos-utca 23. sz.** alá helyeztem át.
 Tisztelettel
Pollák József
 butorgyáros.